

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 358-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö i d i h i r e k

1970. március 2.

bb 1. ötvenegy millió forintos tél- háromszáznegyvenhatezer köbméter hó, 163 000 rendkívül hómunkás

1 pr/gg zs bh -cz

1970. március 2.

Általában februárt tartják az utolsó igazi téli hónapnak, március már mindenképp tavaszt ígérő. mennyibe került az idei tél? erre kért választ a fővárosi köztisztasági hivatal illetékeseitől az mti munkatársa. elmondották: az első novemberi hóeséstől március elsejéig kerekén 51 millió forintot költöttek hóeltakarításra, a budapesti utak-terek rendentartására a tetemes summa hosszú évekre visszamenően is rekordösszeg. a téli hónapok még soha ennyi pénzt nem vettek ki a hivatal zsebéből. igaz, a rekordok között tartják számon a lehullott hó mennyiségét is: négy hónap alatt 179 centiméternyi hó hullott a fővárosra.

a köztisztasági hivatal statisztikái igazolják azt, hogy kemény télre hétéves ciklusonként számíthatunk. pont hét esztendője, az 1962-63-as fordulón volt az idejéhez hasonló hideg novemberben, decemberben, januárban és februárban - akkor 150 centiméteres hó esett. a következő esztendőkből rendre egy méter körüli hóvastagságot jegyeztek fel, s ennek megfelelően a kiadások is jóval alacsonyabbak voltak.

az idei télen alig volt hómentes nap, s a hőmérő higanyszála is csak igen ritkán emelkedett tartósabban a fagypontra fölé. a köztisztasági hivatal eddig 163 000 rendkívül hómunkást foglalkoztatott, s hóeltakarító gépei kis híján 15 000- tiz-tizenkét órában - műszakot dolgoztak. 346 000 köbméter havat hordtak a dunába, 104 000 fuvarral. ez szűken számolva is több mint hatszázezer kilométeres utat jelentett az teherautóknak. a szórókocsik egy kisebb hegyet, 30 000 köbméternyi sós homokot, s több mint tiz-ezer mázsa magnéziumkloridot terítettek szét az utakon. /mti/

bb 2. világjáró köruton a kalocsai pingáló asszonyok

vid/ká bh la

1970. március 2.

folytatják világjáró körutjukat a kalocsai pingáló asszonyok. az ismert népművészek ötödik éve járják a földrészeket, s szereznek elismerést a magyar népművészetnek egyedülálló mesterségüket, a falpingálást, a külföldi magyar hetek rendezvényein mutatják be, de meghívót kapnak több népművészeti kiállításra is. eddigi utjuk során franciaországban, norvégiában, spanyolországban, ausztriában, kuwaitban, libanonban, és még számos más országban mutatták be művészetüket. most ismét utra keltek. az első állomás athén, majd hollandiában, bulgáriában és az nszk-ban mutatkoznak be. egymást váltva tizenketten járják a világot, közülük a legfiatalabb, sebők erzsébet az idén szofiába utazik. az ügyes kezű, gazdag fantáziájú népművész asszonyok tizenhat színrel, színárnyalattal dolgoznak. uti kellékük az ecset, a festék, s a névjegykártya, amelyet a helyszínen „írnak meg,, színes motívumokkal./mti/

bb 3. szélesednek az mhsz nemzetközi kapcsolatai - kiss lajos vezérőrnagy nyilatkozata az ndk-ban járt küldöttség tapasztalatairól

i vt/gk zs bh la

1970. március 2.

a napokban érkezett vissza a német demokratikus köztársaságból a magyar honvédelmi szövetség küldöttsége, amely az ottani testvérszervezet, a gst elnökének meghívására a demokratikus németországba látogatás tapasztalatairól, az mhsz szélesedő nemzetközi kapcsolatairól nyilatkozott az mti munkatársának kiss lajos vezérőrnagy, az mhsz főtitkára, a delegáció vezetője.

Látogatásunk célja az volt, hogy tanulmányozzuk az ndk-ban a honvédelmi nevelőmunka módszereit, a katonai előképzési, annak irányítását, végrehajtását és eredményeit megismerkedtünk a megyei, járási, üzemi szervezetek tevékenységével, s átfogó képet kaptunk a gst-n belüli munka egész rendszeréről. láttuk, hogy az ndk-ban a honvédelmi nevelőmunkát - a haza védelmére való felkészítést, az ifjúság katonai előképzését - minden szinten fontos politikai kérdésnek tekintik. ndk-beli testvérszervezetünk az ifjúság döntő többségét magas színvonalú, szervezeti katonai előképzésben részesíti. látogatásunk hozzájárult a két testvérszervezet együttműködésének, barátságának további erősítéséhez is. /folyt. köv./

- 2 -

√ látogatott

bb 3. /szélesednek... 1. folyt./ bh

vendéglátóink elfogadták meghívásunkat és - megállapodásunk értelmében - még az idén tapasztalatcsere céljából hazánkba látogat a gst küldöttsége.

ez az utunk is hozzájárult nemzetközi kapcsolataink szélesítéséhez, erősítéséhez. a szocialista országok testvérszervezeteivel rendszeresen a találkozások, tapasztalatcserek. jól szolgálgják az együttműködés fejlesztését a különböző sportversenyek is. ebben az esztendőben például hazánkban először kerül sor a testvérszervezetek közötti „testvériség - barátság,, elnevezésű rádiós versenyre. a felszabadulás jubileumi évfordulóját köszönti a 11. nemzetközi motoros repülő csillagtúra, amelyre meghívást kapott valamennyi európai szocialista országbeli testvérszervezetünk.

a baráti államokban egyébként nagy az érdeklődés szövetségünk munkája iránt, amit bizonyít az is, hogy 1970-ben csaknem husz meghívásnak teszünk majd eleget./mti/

bb 4. átlátszó halak az átlátszó vízben

i tz/gg ie bh la

1970. március

amint minden kétséget kizáróan elmúlik a tél, természetes vizeinkbe, a folyók holtágaiba és a tavakba telepítik a közel-múltban franciaországból érkezett sokezer üvegangelot. a fél gramm súlyú, 9-10 centiméter hosszú, áttetsző testű halacskákból, amelyek éppen ezért nemcsak a halgazdálkodás szempontjából fontosak, hanem rendkívül érdekesek is, az állatkert is szerzett néhány példányt; az átlátszó halacskák már az akvárium átlátszó vizében láthatók./mti/

- 3 -

bb 5. tatarozás a főbb utvonalakon, fűdémcserek, bővülő gázfűtés - a budapesti ingatlankezelő vállalatok idei feladatai

1 hi/gg zs bh la

1970. március 2.

a fővárosi tanács ingatlankezelési főigazgatósága felhívta az ingatlankezelő vállalatok figyelmét: körültekintően szervezzék meg az idejű épületjavítási és karbantartási munkákat, s tervszerűen, a legsürgősebb feladatok megoldására használják fel az 1970-re előirányzott mintegy másfélmilliárd forintot. a tennivalók sorában többek között kiemelt feladatként szerepel a baross téri lakóépületek teljes felújításának folytatása, illetve befejezése. az előírás szerint, az épületek korszerűsítésével egyidőben modern portálsort alakítanak ki, folytatják a thököly uti lakóházak teljes tatarozását a dózsa györgy utig, s ezen a szakaszon is nagy gondot fordítanak a kirakatok korszerűsítésére. a programba veszik azoknak a lakóépületeknek a külső felújítását, amelyekkel belül a bérlők társadalmi munkában már rendbehozták az ingatlankezelő vállalatok feladata továbbá, hogy saját erőből is növeljék az átmeneti szállások számát, annak ellenére ugyanis, hogy évenként 50-60 ezer négyzetméternyi korhadt, tönkre ment fűdémcsereket ki, illetve erősítenek meg, még mindig mintegy hárommillió négyzetméternyi fűdém vár felújításra. a hátralevő munkák további 60-70 ezer bérlő kiköltöztetését teszik szükségessé a fa-, illetve salakbeton-fűdém, vagy bauxit szerkezetű épületekből.

az épületfelújítások gépészeti munkáinak megtervezésénél egyik fő szempont a budapesti levegőtisztaság védelme. az egyedi fűtéssel ellátott épületek általános tatarozásánál a kialakított zónák követelményei szerint járnak el. az 1. zónához tartoznak a pesti oldalon a duna és a nagykörút által határolt körzetek, a budai részen a duna, a mártírok útja - moszkva tér - krisztina körút - attila ut - perzsébet híd budai hídfője közötti terület. ezeken a részeken az épület gázfűtésre alkalmas - a teljes felújítás során bővítik a vezetékét, s a gázfűtést a lakásokba is bevezetik a hagyományos tüzelésű fürdőszobai és konyhai kályhákat lehetőség szerint gázkészülékekkel cserélik ki. az említett zónákon kívül eső - ugyancsak teljes felújításra kijelölt - épületekben az alap-, illetve a felszálló gázvezeték bővítik. /mt1/

--

- 4 -

Tó

bb 6. dankasírály „felnök”, a körösök vidékén

vid ki bh la

1970. március 2.

a fagyos, hideg idő ellenére megelevenedtek a körös vidéki vadrezervátumok. a bicsanugrai „vadrezervátumban”, a nyári ludak után százas csoportokban érkeznek a dankasírályok, az északi récék és a vadlibák. valóságos „sírályfelnök”, sötétlik reggelként a tavak felett, a sírályok, vadlibák, récék a gyorsfolyású, jégmentes körösökön keresnek táplálékot, a hullámterek fűlboxrai alatt pedig szélvédett helyet.

a hullámtereken egyébként sorra látnak napvilágot a tapsifüles ujszülöttök. a mezeinyul családokban általában 2-3 a szaporulat. az erdészek, vadászok véleménye szerint az idén több mint ötvenezer ujszülött nyul várható a körös völgyében. /mt1/

--

bb 7. tartcsay-ra változott négy budapesti utca neve

1 hi/gg zs bh la

1970. március 2.

tartcsay-ra változtatták az eddig pontatlan megjelöléssel használt xii, xviii. és xix. kerületi tartcsay vilmos utca, valamint a xx. kerületi tartcsay utca elnevezést. az indokolás szerint a kiemelkedő személyiségek emlékének megőrzését szolgálja az elnevezésnél teljesen azonosnak kell lennie az eredetileg használt névvel. /mt1/

--

bb 9. exportálják a várpalotai páncélpajzsot - 110-et szállítanak az nszk-ba

vid-kz/tné bh -cz

1970. március 2.

nemzetközi sikert aratott a várpalotai szénbányák szabadalmi képező ünjáró biztosító berendezés. az nszk-beli klöckner feromatik cég 110-et rendelt belőle, lengyel, angol, jugoszláv és csehszlovák szakemberek pedig ezekben a napokban tanulmányozzák a várpalotai bányák mélyén dolgozó páncélpajzsokat. a nagy érdeklődés miatt megállapodás született arra, hogy a külföldi megrendeléseknek a bányagépgyár tesz eleget, a belföldinek pedig közvetlenül a várpalotai szénbányák. e célra már meg is kezdték egy műhelycsarnok építését. /mt17/

--

- 5 -

Tó

bb 8. üdülőszállót, egyetemi épületet, új székházakat adnak át a középületépítők

1 sb/mm 1e bh la

1970. március 2.

a középületépítő vállalat dolgozói április 4-re adják át a budavári palota diszvilágítási hálózatát, amely a nagy épülettömb duna felőli homlokzatát, a korábban megfiatalított déli épületszárnyat és a régi bástyákat öltözteti esténként ragyogó fényárba. dolgoznak a palota többi épületszárnyán is. elsősorban az ódon homlokzatu falak közé építenek új beton-szerkezeteket, emeleti födémeket, válaszfalakat. az egykori karmelita kolostorra és a várszínházra új tetőszerekezetet helyeznek, de ezeket a gondosan megőrzött patinás régi cserepekkel takarják be.

a vállalat a főváros sok és sokféle létesítményén dolgozik az idén. a rózsadombi vérhalom utcában ősszel adják át a 496 személyes szot üdülőszállót, a városligetben hamarosan befejezik a fővárosi nagycirkusz új otthonának építését. a vállalat dolgozói több új irodaházat is építettek. májusban beköltözhet már thököly uti új székházába az ötvös loránd geofizikai intézet, az agrotér pedig a légymányosi új irodaházban kap helyet. a villányi úton meggyorsítják a kertészeti egyetem központi épületének munkálatait, hogy a tanév kezdetére elkészüljön.

a kemény tél ellenére is hozzáfogtak már az idén újabb beruházások megvalósításához. a martinelli téren megkezdték az országos műszaki fejlesztési bizottság székházának és az interag garázsának építését. a kossuth lajos téren a kereskedelmi kamara új palotáját, a roosevelt téren pedig a tannimpex, a nikex és a tannimpex közös épületét alapozzák. /mtl/

bb 10. keddtől: új forgalmi rend az örs vezér téren

1 pr/j zs bh -cz

1970. március 2.

az örs vezér tér földalatti csatlakozásának építkezései miatt kedden délelőtt 10 órától megváltoztatják a csomópont közlekedési rendjét. az eddig teljesen lezárt kerepesi utat - a majdani végleges pálya félszélességében - átadják a forgalomnak, az utpályán, a már elkészült aluljáró felett két irányban bonyolódhat a forgalom.

/folyt. köv./

- 6 -

bb 10. /keddtől: új ... 1. folyt./ bh

az április 4-ig érvényes forgalmi változások: a város felől a fehér útra jobbra kis ívben csak terelőúton át lehet lekanyarodni, s megtiltják a nagy lajos király útra történő nagyíves balra kanyarodást. a város felé haladva a fehér út a keresztúri úton át közelíthető meg, míg a nagy lajos király útra jobbra kis ívben közvetlenül is lehet fordulni. a fehér út - nagy lajos király út forgalma az építési helyet keleti irányban elkerülve, terelőúton bonyolódik.

a 13-as és a 68-as villamosok végállomása, illetve a gödöllői hűvös köz megállója változatlanul mostani helyén marad; a 44-es, a 45-ös, a 46-os és a 67-es autóbuszok a kerepesi úton a fehér út, illetve a nagy lajos király út kereszteződésénél a 32-es autóbuszok pedig a nagy lajos király úton áll-

horgászpáradicsom a duna százhalmobattai szakaszán
1970. március 2.

a duna nagyterény-százhalmobattai szakasza eddig is kedvelt helye volt a horgászoknak. különösen a hőerőmű hűtővizét elvezető csatorna dunai torkolata és a környező, köves, szakadékos parton „áztatták” eredményesen a zsinórt. azért, hogy az elhanyagolt rendezetlen tájat még vonzóbbá tegyék, megalakult a dél-budai duna-szakasz fejlesztési bizottság, amelynek elnöke csenterics sándor, a dunamenti hőerőmű igazgatóját választották. a társadalmi bizottság célkitűzése, hogy a táj természetes szépségének meghagyásával újabb pihenőhelyet létesítsen a főváros lakóinak, elsősorban a sporthorgászoknak. a 10-15 kilométer hosszúságú szakaszon lehetőséget adnak a vállalatoknak, a horgászegyesületeknek ahhoz, hogy vízi-sport-telepet, horgásztanyát építsenek. az egyénileg építkezőknek dunafüreden 490 telket parcelláznak, ahol nemcsak hétvégi épületeket, hanem családi házakat is emelhetnek. /mtl/

- 7 -

bb 12. miniszteri utasítás a gimnáziumi érettségi vizsgaszabály-
zat módosításáról

1 vt/mm zs bh la

1970. március 2.

a gimnáziumi érettségi során négy tantárgyból: magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából, valamint egy olyan tárgyból, amelyet a jelöltek szabadon választhatnak - kötelezően előírt a vizsga. nincs választási lehetőségük azoknak, akik szakosított tantervű /tagozatos/ osztályba járnak, mivel a szakosított tárgyból kötelező az érettségi. hátrányos helyzetben vannak társaikkal szemben a kémia-biológia, a fizika-kémia szakosított tantervű osztályok diákjai, mert nekik mind a két tárgyból érettségi vizsgát kell tenniük. így az ő esetükben a kötelező tárgyak száma öt. ezt a többletterhelést szünteti meg a művelődésügyi miniszter most kiadott utasítása, amely már az idei érettségivel érvénybe lép.

eszerint a szakosított tantervű gimnáziumi osztályokban az érettségi vizsga kötelező tárgyai egy szakosított tantárgy esetén a magyar nyelv és irodalom, a történelem, a matematika és a szakosított tárgy. ha a szakosított tantárgy matematika, a jelölt az egyik választhatóan kötelező tárgyból is köteles érettségizni. két szakosított tantárgy esetén: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, valamint a jelölt által választott egyik szakosított tárgy. matematika-fizika szakosított tantervű osztályokban a negyedik kötelező tárgy a fizika. kimondja az utasítás, hogy a szabadon választható tárgyakból szakosított tantervű osztályokban is lehet érettségi vizsgát tenni./mti/

bb 13. további ötmillió dollár a fogyasztási cikkek importjára
1 kf/kf/ny 1e La 1970. március 2.

Kovács Ferenc, az mti munkatársa jelenti:

a gazdasági bizottság a belkereskedelmi minisztérium jelentése alapján megtárgyalta az ideai exportnak és importnak a belföldi áruellátással összefüggő kérdéseit, s megállapította, hogy árucsereforgalmunk ebből a szempontból általában kedvezően alakul.

a szocialista országokkal kötött külkereskedelmi megállapodások a tavalyinál több áru behozatalát teszik lehetővé, s a belkereskedelem közvetlen választékcseréjében is valószínűleg eléri a tervezett forgalmat. a dollár viszonylatu piacokról a fogyasztási cikk import várhatóan 14 százalékkal haladja meg a tavalyit. a növekedés egyebek között a fejlődő országokkal kötött nagyobb volumenű megállapodások és a jugoszláv áruk import liberalizálásának eredménye.

az 1970-re tervezett nagyobb kiskereskedelmi forgalomhoz szükséges árualap nagy részét már lekötötték a hazai iparnál és importból csupán 1.9 milliárd forint értékű árut - ruházati-, vas és műszaki cikkek, élelmiszerek, tüzelőanyag - hiányzik a várható kereslet és kínálat összhangjához. az eddigi tárgyalások nyomán a belkereskedelem reális lehetőségnek tartja, hogy számos, még hiányzó cikkből az ipar növelje termelését.

Látható azonban már az is, hogy néhány termékből a hazai ipar nem fogja tudni kielégíteni a fogyasztók igényeit. ezért a gazdasági bizottság hozzájárult a már jóváhagyott fogyasztási cikk import-keret 5 millió dolláros növeléséhez. egyben felhívta az érdekelt minisztereket, hogy - a lakosság ellátásának 1970. évi javítására hozott kormány- és gb - határozat végrehajtása érdekében - kísérik fokozottabb figyelemmel vállalatok tevékenységét, hassanak oda, hogy a termelő vállalatok tegyék meg a szükséges intézkedéseket az árualapok növelésére. a lakosság ellátását zavaró jelenségek megszüntetésére a miniszteri hatáskörben biztosított eszközöket is alkalmazzák a felelősökkel szemben.

/mt1/
8.10;ny

-.-
-9-

7510¹⁵

bb. 14. művelődési autóval a viharsarki tanyavilágban - 200 ismeretterjesztő előadás egy évadban

vid/e ká cz

1970. március 2.

a kiterjedt tanyavilággal rendelkező békés megyében nagy gondot fordítanak a tanyai ismeretterjesztésre. ezt a célt szolgálja az a művelődési autó, amely 40 tanyaközpontot, illetve tanyai iskolát látogat rendszeresen, s az előadókon kívül a korszerű ismeretterjesztésben nélkülözhetetlen szemléltető eszközöket is a helyszínre szállítja.

egy évadban 200 előadást tartanak a viharsarki tanyavilágban a tit jólképzett előadói. a téma rendkívül változatos. különösen nagy érdeklődésre tarthatnak számot a technikai legújabb vívmányait, ezen belül is az űrkutatás eredményeit ismertető előadások, amelyeket az űrhajózásról összeállított vándorkiállítás egészít ki, továbbá a filmvetítéssel egybekötött képzőművészeti előadások. sok hallgatót vonz az egészségügyi, falutörténeti, társadalomtudományi, földrajzi jellegű ismeretterjesztés is. /mti/

-. -

bb. 15. új, olcsó, fehérjedus takarmány

vid/ká/e cz

1970. március 2.

új, olcsó, fehérjedus takarmányt állítottak elő a keszthelyi agrártudományi főiskola szakemberei. az alapanyag a baromfióllak hulladéka. fertőtlenítés és takarmányzsírral keverés után kiválóan alkalmas szarvasmarhák és juhok etetésére. a hulladékból mázsánként 100 forintos költséggel állítják elő a granulált takarmányt, amely 50-60 százalékban tartalmaz fehérjét. a sikeres kísérletek után 36 termelőszövetkezet és állami gazdaság rendezkedett be az új takarmány előállítására. a számítások szerint a meglévő baromfióllak alma - feldolgozással - 40 000 szarvasmarha táplálására elegendő. /mti/

-. -

bb. 16. „falvak”, a bács-kiskun megyei állami gazdaságokban

vid/e ká la

1970. március 2.

terjed a kislakásépítési akció bács-kiskun megyei állami gazdaságaiban. a kezdeményező kunfehértől után már valamennyi gazdaság bekapcsolódott az akcióba. eddig több mint 200 modern, többnyire kétszoba-összkomfortos családi ház készült el a gazdaságok segítségével. egy-egy családi ház felépítéséhez 40 000 forint kölcsönt ad a mezőgazdasági üzem, elsősorban a törzsmunkásoknak. ezen kívül szállítási eszközökkel - bizonyos térítés ellenében - és szakmunkásokkal segítik az otthonalapítókat. gazdaságonként valóságos kis „falut”, alkotnak a közműekkel ellátott lakótömbök. az idén újabb 85 lakást építenek fel az állami gazdaságok dolgozói. /mti/

-. -

8.10/e

- 10 -

12.10.15

bb. 17. egy külföldi és négy hazai kiállításon mutatja be termékeit a jubiláló dunai vasmű

vid/ká/ny -cz

1970. március 2.

a dunai vasmű az idén egy külföldi és négy hazai kiállításon mutatja be termékeit. a lipcsei vásárra radiátorokat, finomlemez és profil mintákat küldtek. termékeit nagy választékát mutatja a kohászati kombinát a budapesti nemzetközi vásáron, s az őszi mezőgazdasági kiállításon. a fővárosi „otthonunk”, kiállításra a lakosságot közvetlenül érdeklő apróbb késztermékeket, mint a préselt, mintás lemezeket, falvédő, csempe utánzatu színes lemezeket, valamint hullámos lemeztáblákat visznek. dunaujvárosban jubileumi csarnokot állítanak fel júniusban, a város- és gyáralapítás huszadik évfordulójára. ebben a kétszáz négyzetméteres területű vasszerkezetű csarnokban a husz éves gyár valamennyi termékét felsorakoztatják. /mti/

-. -

bb. 18. vízierőmű épül a dunamenti hőerőmű mellett

vid/gö/ny ká -cz

1970. március 2.

százhalombattán, a dunamenti hőerőmű melegvizét elvezető csatornán, ugynevezett rekuperációs erőmű épül. a csatorna vízszintje 4-6 méterrel magasabb a dunánál, s ezt a különbséget két, egy-egy megawatt villamosenergiát termelő csőturbina-rendszerű áramfejlesztő egység meghajtására használják fel. a vízierőműben termelt energiát a hőerőműben értékesítik. az „óriás”, munkájához ugyanis 40 megawattal van szükség, s ezt a mennyiséget csökkenti majd a most épülő miniatűr testvére. az új létesítmény első gépegységének próbaüzemelésére hamarosan sor kerül. /mti/

-. -

bb. 19. kanizsai görgősfurók exportra

vid/ká/ny la

1970. márcis 2.

az olajkutatók nélkülözhetetlen szerszáma a görgősfuró. ezt a nagykeménységű acélból készülő és ipari gyémánttal vértezett szerszámot hosszú ideig külföldről szerezték be. nagykanizsán, a dunántúli kőolajipari gépgyárban sikerrel jártak a görgősfuró gyártási kísérletek és az üzem ma már nemcsak a magyar olajbányászat igényeit elégíti ki, hanem exportál is, többek között jugoszláviába és csehszlovákiába is. most minden eddiginél nagyobb szállítmány gyártásáról tárgyalnak az ndk képviselőivel: az ndk 30.000.000 forint értékben kíván vásárolni kanizsai görgősfurókat. /mti/

-. -
-11-

8.28/ny

12.10.15

bb 20. apró antai hazaérkezett moszkvából

ts/mn/e bs

1970. március 6.

Apró antai, a minisztertanács elnökhelyettese vasárnap a késő esti órákban hazaérkezett moszkvából, ahol részt vett a kgst végrehajtó bizottságának 45. ülészakán.

Fogadására a keleti pályaudvaron megjelent dr. Lévárdi Ferenc nehézipari miniszter, Jakus Jenő, a külügyminisztérium csoportfőnöke, ott volt f.j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete. /mtl/

bb 21. ,, technos 70 ,, - tíz éves fennállását ünnepli a gépipari technológiai intézet

ts/tz/mn/ny ts bs

1970. március 2.

„Technos 70,, címmel hétfőn megkezdődött a technika hízában megkezdődött a gépipari technológiai intézet 10 éves fennállása alkalmából a gépipari tudományos egyesület és az országos magyar bányászati és kohászati egyesület közreműködésével szervezett öt napos tudományos ülészak.

Ötvenhat külföldi - angol, bolgár, csehszlovák, jugoszláv, lengyel, ndk-beli, nszk-beli és szovjet - valamint több száz magyar szakember száznál több előadás alapján vitatja meg a gépipari technológia legújabb kutatási-fejlesztési eredményeit. az előadások közül 44-et a külföldiek tartanak.

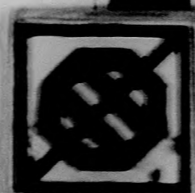
A magyar előadások zöme a jubiláló intézet eddigi eredményeit ismerteti. az intézetben kifejlesztett egyik megmunkálási technológia, a fogaskerék törzsköszörülése, illetve az ehhez kidolgozott berendezés például több szempontból felülmúlja a világhírű külföldi cégek hasonló rendeltetésű gépeit. az ilymódon előállított fogaskerék csak tízedannyiba kerül, mint az eddigi legtermelékenyebb eljárással gyártva, az alkalmazott szerszám pedig egészen a végső felhasználásáig gyakorlatilag önmagát ,, tartja karban,,. ugyancsak a gti-ben sikerült megoldani az egyetemes szerszámok számítógépes művelet-tervezését, amire szinte az egész világ gépipari technológusai már régóta várnak.

az előadás-sorozatot megnyitó beszédében dr. Varga József egyetemi tanár, a gépipari tudományos egyesület elnöke nyomatékosan utalt arra, milyen nagy szerepe van ma a tudományos-technikai forradalomban a gépipari technológiai kutatásoknak, s milyen nagyra kell értékelni minden olyan eredményt, amit a magyar szakemberek, köztük a gépipari technológiai intézet munkatársai értek el és most a hazai és külföldi szakközvélemény elé tárnak. /mtl/

-12-

11.13/ny

Tó 1135

J.

bb 27. időjárásjel

gk/ny -cz

a meteorológiai

13-14 lapp

us 2-án, hét-

dí
sé
be
si
ha
va
ne
pa
a
L
4
h
n
n

s
b
l
m

n

s

ed

-

1,

+

k

bb. 28. budapestre érkezeti a román gépipari miniszter

t st./j/e ie cz

1970. március 2.

hétfőn délelőtt budapestre érkezett ioan avram román gépipari miniszter, aki dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszterrel tárgyal a két ország gépiparának együttműködéséről, az ipari kooperáció lehetőségeiről.

a román vendéget a nyugati-pályaudvaron dr. horgos gyula és dumitru tuncus, románia budapesti nagykövete fogadta. /mtl/

bb. 29. sajtótájékoztató a filmklubban a 7. magyar szinkron filmszemlééről

t zsu/mm/e zs cz

1970. március 2.

hétfőn a filmklubban sajtótájékoztatón ismertették a 7. magyar szinkron filmszemle programját és a szinkron-studiók 1969-es munkáját. az idei szemlélt - amelyen a tavaly készült és engedélyezett szinkron-filmek vetélkednek - debrecenben rendezik meg március 11-től 14-ig.

a pannónia studio hat szinkronizáló munkacsoportja az elmúlt évben 67 filmet szinkronizált a mokép részére és 112-t a televízióknak. a munkában több mint 500 magyar színész működött együtt a rendezőkkel. a televízióban is működik két szinkronizáló stáb, amely csak a televízió részére dolgozik. ők az elmúlt évben csaknem hatvan filmet szinkronizáltak.

az idei szemlén zsűrizésre kerülő szinkron-alkotások közül nyolcat a mozikban és 11-et a televízióban mutattak be. a mozifilmek kategóriájában indul a többi között a minden eladó, a bolondok hajója, a z és a karamazov testvérek. a tv-versenyfilmek közül a legismertebbek az országuton, a turpi urfi, az elveszett illuziók, az örült naplója.

a szemlén négyfajta díjat osztanak majd ki: debrecen város nagydíját, a legjobb mokép szinkron-film, a legjobb tv-szinkron díjat, valamint a legsikeresebb szinkron alakítások elismerésére két színművész kap díjat.

ujdonság, hogy a zsűri nyilvános üléseken dönt a díjak odaítéléséről. debrecenben a szemle ideje alatt a szinkron szakemberek megtárgyalják a szinkronizálás további feladatait és problémáit, valamint találkozókat rendeznek a nézőkkel. /mtl/

13.10/e

- 16 -

Tb 1340

bb. 30. a munkásmozgalmi pantheonban helyezték nyugovóra nőhrer árpádot

t tf/lk/ny zs -cz

1970. március 2.

a mező imre uti / keperesi / temető munkásmozgalmi pantheonjában örök nyugalomra helyezték a 68 éves korában elhunyt nőhrer árpádot, az mszmp központi ellenőrző bizottságának tagját, az élelmézésipari dolgozók szakszervezetének elnökét, a vágőtisztességadásnál a díszőrségben ott volt nemes dézsdő, az mszmp politikai bizottságának tagja, brutyó jános, a központi ellenőrző bizottság elnöke, kisházi ödön, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke, dimény imre, mezőgazdasági és élelmézésügyi miniszter, somogyi miklós, a szot számvizsgáló bizottságának elnöke és gál lászló, a szot titkára. a hozzá tartozókkal együtt nagy számban vettek részt a gyászszertartáson a párt, állami, társadalmi és tömegszervezetek, hívtalok és üzemek képviselői, az elhunyt barátai, ismerősei.

barinkai oszkar, az mszmp központi ellenőrző bizottságának titkára mondott búcsúztatót a központi bizottság és a keb nevében:

- olyan elvtársunktól, barátunktól és harcostársunktól kell megválnunk, aki életét a kommunizmus eszméjének, a munkás osztály-felszabadításának, a szocializmus felépítése ügyének szentelte. 1919-ben 17 éves korában önként lépett a vörös hadsereg soraiba. a tanács hatalom vérbefojtása után a szakszervezeti küzdelmekben edződött meg és vált nőhrer árpád osztályának szószólójává. így ismerték és szerették meg a süítőipari munkások, és ezért választották később egyik vezetőjükké osztályharcos szakszervezeti aktivista működésére hamarosan felfigyeltek az illegális kommunista párt vezetői is, s 1931-ben már a kommunista magyarországi pártjában dolgozott. a fasiszta rendszer politikai rendőrsége ,, veszedelmes,, kommunistaként tartotta nyilván és üldözte.

- 1932-ben a süítőipari szakszervezet vezetőségi tagjává választották, s az egyre erősödő baloldali ellenzéki munkában igen fontos szerepet vállalt. ezt követően magas párttisztiséget betöltött, a felszabadulás után is vezető szakszervezeti funkciókban dolgozott; különböző állami és párttisztiségeket töltött be mindenütt becsülettel helytállt, kommunistához méltó szorgalommal, odaadással végezte feladatát. bárhol kapott is feladatot, a szakszervezeti mozgalomban tovább dolgozott, mindig részt vett az élelmézésipari dolgozók szakszervezetének irányításában; e szakszervezetnek 1963-tól egészen haláláig elnöke és a szakszervezetek országos tanácsának tagja volt igaz embersége, nagy élet- és munkásmozgalmi tapasztalatai, az emberi tulajdonságok közül a következetesség, a határozott keménység és a szerénység, a segítőkészség tette őt alkalmassá a legkülönfélébb párt- és közéleti küldetésekre.

/folyt köv/

-17-

13.15/ny

Tb 1340

bb 30. / a munkásmozgalmi ... folyt/ny

a szot és a régi harcostársak képviselőjében kiss károly, az mszmp központi bizottságának tagja, a szot alelnöke mondott beszédet a gyászszertartáson, az édosz részéről putics józsef főtitkár búcsuzott nőhrer árpádtól, a kegyeltes aktuson az édosz dalárdája és a honvédségi zenekar tolmácsolásában hangzottak el gyászdalok, s a ravatalt koszorúk sokasága borította el. /mti/

bb 32. tizenkétezer új lakás - gyógyszálló épül zuglóban - a kerületi tanács sajtótájékoztatója

t hi/lk/ny zs -cz

1970. március 2.

tizenkétezer lakásos új városrész épül az elavult rákosfalvi település helyén - közölte hétfői sajtótájékoztatóján szávó béla, a 14. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke. ez csaknem annyi új családi otthon jelent, amennyivel az elmúlt 25 évben összesen gyarapodott a kerület, zugló gyors ütemű fejlődését egyébként jól példázza, hogy a január elseji népszámlálás kerületi adatai - amelyek szerint zugló lakóinak száma 134.000 - részben már elavultak, ugyanis január közepén négy, újonnan átadott nagy lakóépületbe összesen mintegy ezer család költözött be, így a helybeli népesség a becslések szerint napok alatt 2-3 ezernel gyarapodott.

a negyedik ötéves tervidőszakban - az említett nagy lakótelepen kívül - további nagyobb építkezésekre kerül sor, a külső kacsóh pongrác uti új negyedben a munka befejeződik, itt még néhány lakóház mellett az óvodát, a bölcsődét, az üzletházakat és egy nyolctantermes általános iskolát kell átadni, ugyancsak ebben az időszakban teljesen elkészült - a főleg szövetkezeti házakból álló - fogarasi uti új városrész, amelyhez szolgáltatóház, bisztró, száz személyes óvoda, továbbá bölcsőde és általános iskola tartozik majd. ezeket előreláthatólag még az idén tető alá hozzák, valószínűleg még az idén elkészülnek az eressy uti lakótelep hátralévő üzletei és szolgáltató létesítményei is. a bölcsőde és óvoda befejezését április 4-re ígrik az építők, az új ábc áruházat és a szolgáltató egységeket május 1-ig adják át.

/folyt köv/

-18-

13. 25/ny

To 1350

bb 32. / tizenkétezer ... folyt/ny

fővárosi viszonylatban is nagy jelentőségű lesz a paskói fürdő kiépítése, az itt feltűnő rendkívül bő hozamu, 80 fokos gyógyvizet a fővárosi fürdőigazgatóság hasznostja majd. az összesen 90 millió forint összegű beruházás első szakaszában - a negyedik ötéves terv időszakában - ötezer személyt befogadó strandot, továbbá 1000 személyes gyermekfürdőt és kisebb uszodát rendeznek be, a következő években fedett csarnokkal, kádtalakkal rendszerrel ellátott modern gyógyszállót létesítenek, mellette autóparkolót alakítanak ki 300 gépkocsi részére, a környéket a múlt évben fákkal, zöld növényekkel ültették be, s jelenleg - mintegy tízmillió forint költséggel - a földmunkákat végzik.

nagyjelentőségű a kerület fejlődése szempontjából az órs vezér téri forgalmi csomópont kialakítása, amelynek első létesítményeit április 4-ig átadják. később nagyméretű ábc áruház, továbbá 800 személyes mozi, 36 munkahellyel felszerelt szakorvosi rendelő, valamint egyéb kommunális és szociális létesítmények épülnek itt. a térséget üzletházak, illetve 18-20 emeletes irodaépületek szegélyezik majd.

ami a kerület közlekedését illeti, még az idén elkezdődik az erzsébet királyné útjának korszerűsítése, 22 millió forint költséggel. bővül a kerület csatornahálózata, javítják a köztisztítást, szilárd burkolattal látják el a még kiépítetlen - különösen a rákospatakon túli körzetekben található - földutakat, s gyorsított ütemben folytatják a járdák korszerűsítését. /mti/

bb 33. március 6-7: országos kamaratánc fesztivál zalaegerszezen

vid/ká/ny -cz

1970. március 2.

március 6-7-én rendezik meg zalaegerszezen a negyedik országos kamaratánc fesztivált. a 2 évenként sorra kerülő folklór bemutatóra 12 együttes nevezett. a kétnapos fesztiválon résztvevő együttesek: a miskolci avas, a debreceni hajdu, a pécsi mecsek, a szombathelyi ungarasca, a gödöllői csárdás, a nemzeti-ségi központi táncgyűttes, a csepeli vasmű táncgyűttese, a hvdsv bihari jános táncgyűttese, a vasas központi művészgyűttese, az erkel ferenc művészgyűttese, a volán művészgyűttese és a vendéglátó zalai táncgyűttese. összesen 400 táncos érkezik a városba. számos vendég jelezte érkezését, közöttük osztrák és cseh-szlovák koreográfusok. /mti/

13. 33/ny

- 19 -

To 1350

bb. 31. erősödő gazdasági kapcsolatok Indiával és Iránnal
1 sz/gk/e 1e cz 1970. március 2.

szántó Ilona, az mti munkatársa jelenti:

március közepén tartja alakuló ülését a magyar-indiai gazdasági kapcsolatok fejlesztésének előmozdítására életrehozott tárcaközi bizottság, ugyancsak márciusban Iránba utazik egy magyar importdelegáció, hogy az iráni termékek beszerzésének lehetőségeit vizsgálja. - ez és több hasonló kezdeményezés jelzi, hogy Losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének három hónappal ezelőtt Indiában és Iránban tett látogatása után szakértői szinten is megkezdődött a munka; a gazdasági kapcsolatok fejlesztésében érdekelt minisztériumok, külkereskedelmi és ipari vállalatok hozzáláttak, hogy aktívabb tevékenységgel kiaknázzák az együttműködésben rejlő lehetőségeket.

megélnkültek a szakértői delegációcsereik; januárban például indiai küldöttség vizsgálta Magyarországon az együttműködés kialakítására alkalmas területeket, közöttük a híradástechnikai ipart, a gázpalack-gyártást, a csőgyártást, az elektromos és elektronikus berendezéseket gyártó üzemeket, a budapesti megkezdett tárgyalásokat a mikrohullámu berendezések témakörében februárban magyar híradástechnikai szakértőcsoport folytatta Indiában, a napokban hazaérkezett Indiából a budavox és a híradástechnikai egyesülés képviselőinek egy csoportja, amely az Indiában ez év végére tervezett magyar híradástechnikai és műszeripari kiállítás részleteiről tárgyalt, szintén a napokban érkezett vissza a magyar alumíniumipari küldöttség; ez az indiai alumíniumiparral már kialakult együttműködés és a szellemi export fokozásának módjait vizsgálta, az érdekelt vállalatok szakemberei tanulmányozták a növényvédőszer-gyártás és gyógyszeripari együttműködés lehetőségeit is, a közelmúltban Indiában járt a hungarotex küldöttsége is, textil- és fonalimport iránt érdeklődött, s szerződést kötött nyersszövet vásárlására, a tervek szerint még ez év első felében belkereskedelmi szakértők látogatnak Indiába, hogy egyéb közszükségleti cikkeket vásároljanak.

Januárban hosszabbították meg a jelenleg érvényben lévő árucseré-forgalmi megállapodás kontingens-listáit, és a szakértők most készítik elő újabb államközi egyezmény megkötését, mivel a meglévő árucseré-forgalmi és fizetési megállapodás ez év végén lejár, az új államközi egyezményben figyelembe kívánják venni mindkét ország ötéves tervének célkitűzéseit, a gazdaságfejlesztésre vonatkozó hosszabotávu elképzeléseit, s mindazokat az együttműködési lehetőségeket, amelyek novemberben a hivatalos magasszintű küldöttség látogatásakor napirendre kerültek.
/folyt.köv./
13.40/e

- 20 -

bb. 31. /erősödő gazdasági... folyt./e

Irán jelenleg a harmadik helyet foglalja el Magyarországnak a fejlődő országokkal folytatott kereskedelmében, de amint azt a magyar államfő hivatalos látogatásakor is megállapították, Irán gazdaságfejlesztési tervei, valamint a magyar export-import érdek-
kek lehetővé teszik, hogy a jövőben még szélesebb körűvé váljanak a két ország kereskedelmi, gazdasági kapcsolatai. Ezek alap-
lására és fejlesztésük elősegítésére vegyes bizottság van alakul-
lóban, vezetője magyar részről a külkereskedelmi miniszter, Iráni
részről ansári gazdasági miniszter lesz. előkészítették annak a
munkabizottságnak az életrehozását is, amelyet Losonczy pállá-
tozatásakor az Iráni kereskedelmi miniszter javasolt; feladata
lesz a két ország közötti kereskedelem koordinálása; a magyar ke-
reskedelmi kamara felvette a kapcsolatot az Iráni kamarával, hogy
közösösen tagozatokat alakítsanak és az ezekben résztvevő vál-
latok képviselői is szorgalmazzák az együttműködést.

a beruházási javak beszerzésére az Iránnak már korábban fel-
ajánlott 10 millió dolláros hitel keretében több megrendelést kap-
tak a magyar vállalatok, a legtöbb megrendelés - összesen mintegy
2.7 millió dollár értékben - a transelektro birtokában van; vala-
mennyit nemzetközi versenytárgyalás alapján nyerte el, többek kö-
zött 1,5 millió dollár értékben szállít elosztó transzformátoro-
kat a teheráni és az ahwazi elektromos művek részére, a budavox
felkészült, hogy 2.4 millió dollár értékben, három év alatt a táv-
közlelési hálózat fejlesztéséhez híradástechnikai berendezéseket,
közúti rádióreléket, carrier-berendezéseket szállítson az Iráni
posta részére, jelenleg is több magyar szakértői csoport tartó-
dik Iránban, hogy további magyar termékek eladásáról, valamint
műszaki együttműködésről tárgyaljon, rövidesen tárgyalások kez-
dőznek Teheránban arról is, hogyan kapcsolódhatnak be magyar szak-
értők a gorgáni terület mezőgazdaságának fejlesztésébe és hogyan
vehetnének részt Irán új sportstadionjának építésében. /mti/

bb. 35. „közegészségügyi nap,, pécssett

vid-kz/mné/e cz

1970. március 2.

„közegészségügyi napot,, tartottak pécssett a vá-
rosi köjál kezdeményezésére az idén már másodszor rendezték meg
az orvosok és a műszaki szakemberek együttes tanácskozását azzal
a céllal, hogy közösen keressék a városi élet egészségesebbé té-
telének, az urbanizációs ártalmak csökkentésének lehetőségeit, a
tapasztalatok ugyanis azt bizonyítják, hogy egyes közegészség-
ügyi problémák megoldásához nem elegendő csupán a pénzügyi fede-
zet biztosítása, szemléletváltásra a műszakiak és az egészség-
ügyi szakemberek széleskörű véleménycseréjére, összefogására is
szükség van. Ily módon keresik a megoldást többk között a pécsbá-
nya telepi meddőhányó újrahasznosításának, amely jelenleg már ve-
szedelmes szennyező forrása a város levegőjének, e kopár, szeny-
yező felületű területeket parkokkal szándékoznak betelepíteni. /mti/

14.00/e

- 21 -

a szot elnöksége hétfőn ülést tartott.

a többi között megtárgyalta az ötéves terv előkészületének programját és a szakszervezetek ezzel kapcsolatos feladatait. az országos tervhivatal a vállalatokat tájékoztatja a terv előzetes elgondolásairól; ezt a tájékoztatást a szakszervezetek is megkapják, kifejtik róla észrevételeiket, javaslatukat. az országos tervhivatal, illetve a minisztériumok március folyamán mind a tervelőirányzatok, mind a szabályozók előzetes kialakításába ugyancsak bevonnak vállalatokat, a szakszervezetek pedig a vállalatokat segítik abban, hogy felkészüljenek álláspontjuk kialakítására, előterjesztésére. várhatóan jó két hónapon belül már az ötéves tervet előkészítő összefoglaló anyaggal rendelkeznek a tervhivatal; erre az időpontra a szakszervezetek is kidolgozzák álláspontjukat, a tervjavaslatot a szot elnöksége is megvitatta, kifejtte előzetes véleményét. valószínűleg külön témaként beszélnek majd meg a szot vezető szerveiben az életszínvonal-politika céljait, s úgy tervezik, hogy erre a tanácskozássra az országos tervhivatal vezetőit is meghívják.

az elnökség a szot termelési osztályának és a kisz kb ifjúsági munkás osztályának előterjesztése alapján a szakma ifju mozgalommal is foglalkozott. a több mint tíz évvel ezelőtt kialakult mozgalomban eddig 170 ezren vettek részt és csaknem 65 ezren nyerték el a szakma ifju mestere címet. az üzemek és vállalatok tapasztalatai szerint időszerűvé vált, hogy a mozgalmat az új követelményeknek megfelelően továbbfejlesszék. a szot elnökség és a kisz kb intéző bizottságának álláspontja megegyezik abban, hogy a munkásifjuság kitüntetésének három fokozatát kell bevezetni, mégpedig a szakképesítéssel nem rendelkező, a szakképzett, de még pályakezdő, illetve a több éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakmunkásfiatalok részére. a korábbiól eltérően a verseny követelményeit az üzemek és vállalatok sajátosságaiknak megfelelően, önállóan alakítják ki. az anyagi elismerés mértékét és módját mindenütt helyileg kell meghatározni, s ezt célszerű a vállalat kollektív szerződésében is rögzíteni. a szot elnöksége és a kisz kb intéző bizottsága szükségesnek tartja, hogy az illetékes kisz szervezetek megkülönböztetett figyelmet fordítsanak a verseny-mozgalomban kiemelkedő eredményt elérő fiatalok erkölcsi elismerésére.

/folyt köv/

-22-

14.00/ny

Tb 14³⁵

a szot elnöksége meghallgatta a fogyasztói árszínvonal és a fogyasztás alakulásáról szóló tájékoztatást. ez utal arra, hogy a kiskereskedelmi áruforgalom az idén mintegy 9 százalékkal emelkedik, mivel azonban az árszínvonal várhatóan a tavalyival azonos mértékben, körülbelül másfél százalékkal nő, a tényleges forgalom növekedés 7,5 - 8 százalék lesz.

a terv szerint valamennyi áru-csoportból érezhetően javulnia kell az ellátásnak. az előirányzatok megvalósulása fontos feltétele annak, hogy az árak emelkedése ne lépje túl a megengedett mértéket. a ruházati kereskedelemben például az import fokozásával és az export mérséklésével a készletek 600 millió forintos növekedését írja elő a terv. az árak bizonyos szintű mérséklésének irányába hat, hogy az import-fogyasztási cikkek vámja után megszüntették a forgalmi adót, ezenkívül részben maximálták a kereskedelmi árrést is, ami együttesen körülbelül 150 millió forintos árcsökkenést jelenthet a lakosság számára. a nagyobb mérvű árnövekedés megakadályozására a szabadárak körét az idén nem terjesztik ki és egyelőre nem hajtanak végre további forgalmiadó összevonásokat sem. a tájékoztató hangsúlyozza azoknak az intézkedéseknek a jelentőségét, amelyek a megfelelő minőségű és egyben olcsó áruk nagyobb választékát szorgalmazzák. a szakszervezetek valamennyi olyan intézkedéssel egyetértenek, amelynek célja, hogy a spekulációs áremeléseknek elejét vegyék. az elnökség hangsúlyozza, hogy az áralakulás eddigi tapasztalatai alapján fejleszteni és erősíteni kell az árellenőrzést, továbbjavítva eszközeit és módszereit. helyesli, hogy az árhatóságok a legkritikusabb területeken célvizsgálatokat tartanak és a közvéleményt is rendszeresen tájékoztatják az áralakulás helyzetéről.

az elnökség foglalkozott a szakszervezetek elméleti kutatóintézetének 1970. évi tervével és a szot munkavédelmi tudományos kutatóintézet munkájával. ezenkívül megvitatta a háztáji állattartás fejlesztését szolgáló munkaügyi és társadalombiztosítási intézkedésekről szóló tervezetet, amelyet a kormány elé terjesztenek.

/mtl/

-23-

14.05/ny

Tb 14³⁵

bb. 36. korszerűsítik a pálházai perlit őrítést

vid-ks/mé/e cz

1970. március 2.

nszk licenc alapján készült vibrációs rostaherendőzés szerelését kezdték meg a hegyaljai ásványbánya és őrlőmű pálházai perlit üzemében. az üzem folyamathoz lévő rekonstrukciójának ez a legfontosabb munkája. a korszerű berendezés ugyanis lehetővé teszi, hogy a perlitet az eddiginél nagyobb választékban - több szemcse nagyságban - szállítsák. a pálházai perlit üzem rekonstrukcióját az utóbbi szükségessé, hogy termékei iránt kül- és bel-földön egyaránt növekedett a kereslet. 1970-ben - a múlt évihez viszonyítva - csak külföldről kétszer annyi perlitet rendeltek tőlük, mint a megelőző évben. a vevők között nszk-beli osztrák és svájci cégek vannak. az új vibrációs rostarendszerrel a perlitőrőlőmű kapacitása eléri az évi 100 000 tonnát. /mtl/

bb. 37. a kalakshetra indiai táncegyüttes sajtótájékoztatója

t fa/lk/e zscz

1970. március 2.

a hazánkban vendégszereplő világhírű kalakshetra klasszikus indiai táncegyüttes vezetője és tagjai hétfőn a magyar sajtó házában találkoztak magyar újságírókkal. rukkini devi asszony, az együttes igazgatója a többi között elmondotta, hogy a kalakshetra voltaképpen művészeti akadémia dél-indiában. az akadémiát 1936-ban - a világhírű szovjet balettművész, pavlovna tanácsára - alapította, abban az időben, amikor az indiai függetlenségi mozgalom fokozott figyelmet fordított az ősi nemzeti kultúra értékeinek felkutatására.

a kalakshetra akadémia ma az indiai kultúra egyik fellegváraként. az akadémiáról kikerülő tánc- és zeneművészek egyetemi végzettséggel egyenértékű diplomával rendelkeznek. az intézményben számos külföldi is tanul. az akadémia célja kezdettől fogva az volt, hogy indiában terjessze, majd külföldön ismertesse a nemzeti kulturát. együttesük bejárta már szinte az egész világot, s számos nemzetközi fesztiválon vett részt.

a most hazánkba látogatott 25 tagú együttes első ízben vendégszerepel Európában. turnéjuk további állomása Csehszlovákia és Románia. műsorukon a gazdag klasszikus indiai irodalomból vett epizódok táncdrámai feldolgozásai szerepelnek, keresztmetszetet adva a gazdag indiai tánc- és zenekultúrából.

az indiai táncegyüttes kedden este a Madách Színházban mutatkozik be a fővárosi közönségnek. műsorát ugyancsak a Madách Színházban 5-én megismétli, majd szolnokon, kecskeméten és pécsen lép fel. /mtl/

14.15/e

- 24 -

Tó 1520

bb. 38. a mezőgazdasági gépjavítás jött el, az alkatrész-ellátás akadozik

ajr/ir/e le cz

1970. március 2.

a mezőgazdasági üzemekben jó ütemben halad a téli gépjavítás. a mezőgazdasági gépalkatrészellátó vállalat összesítése szerint januárban az elmúlt évihez hasonló forgalmat bonyolítottak az alkatrészekből. a gazdaságok egy hónap alatt hozzávetőleg 190 millió forintot költöttek alkatrészekre. ez annál is figyelemreméltóbb, mert január elsejétől megszűnt a használt gépek javítása után járó ártámogatás. a gazdaságok azonban nagy gondot fordítanak a felújításokra, minden bizonnyal azért, mert megfelelően elő akarják készíteni a gépparkot a tavaszi munkakezdésre.

a gépek indítása azonban - az eddigiek szerint - nem megy majd minden fennakadás nélkül. az alkatrészellátás az elmúlt év első két hónapjához képest - idén kevésbé kiegyensúlyozott. a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár a tív 32-es típusú vetőgép alkatrészeiből például nem szállított annyit, amennyire az előzetes igényfelmérések alapján feltétlenül szükség lenne. a nitra-vidéki féműben készítik az arató-kombájnokhoz nélkülözhetetlen, erősített kivitelű láncokat, amelyekből a megév 30 000 métert rendelt, de csak 5 000 méter gyártását vállalta el a fémű. az országsszerte használt, mintegy 10 000 zetor-szuper traktorhoz sem tudnak elegendő cserealkatrészt biztosítani. tízezer traktor hengerfejet rendeltek - ebből ötezerre azonnal szükség lenne -, de a külföldi gyártók eddig mindössze háromezret igazoltak vissza. a szállítások meggyorsítására a mezőgazdasági gépalkatrészellátó vállalat újabb tárgyalásokat kezdeményezett a cseh- és szlovák motokov külkereskedelmi vállalattal.

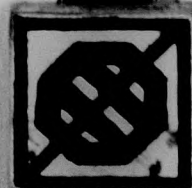
a gépjavítások alakulásában országsszerte, szinte megyénként nagy különbségek mutatkoztak az év első heteiben. az alföldi megyékben általában a gépjavítást részesítik előnyben a gazdaságok, a dunántúli nagyüzemek egy része azonban inkább kész gépeket, traktorokat igyekszik vásárolni. /mtl/

...

14.15/e

- 25 -

Tó 1520

bb. 39. szigorított szanálási eljárás több bács-kiskun megyei termelőszövetkezetben

vid kz/mné/11 cz

1970. március 2.

a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottságának megbízása alapján hétfőn munkához láttak a megye rosszul gazdálkodó termelőszövetkezeteiben a szanáló bizottságok. bács-kiskun megye 184 közös gazdasága közül összesen 22-ben merült fel kifogás az 1969 évi egyenleggel szemben, közülük 9 veszteségesen gazdálkodott, a többinél pedig - az évi költségek kiegyenlítése után - üres lett a kassza, a veszteség, illetve az alaphiány együttes értéke meghaladja az 50 millió forintot. valamennyi közül a kecskeméti vörös csillag termelőszövetkezet zárta a legnagyobb veszteséggel az évet, mérleghiánya mintegy 10 millió forint tisztekecskei tiszagyöngye és a jánoshalmi új alkotmány termelőszövetkezetben 6-, illetve 5 millió forint volt a ráfizetés, e rosszul gazdálkodó termelőszövetkezetek némelyike már az előző évben is elkövette ugyanazokat a hibákat, amelyek az 1969 évi veszteséget okozták: nem tartották be az előírt pénzgazdálkodási kötelezettségeket és ezzel 1968-hoz képest tovább növelték adósságukat, e közös gazdaságok ellen szigorított szanálási eljárást rendelt el a végrehajtó bizottság.

a szanálási bizottságok munkájuk során figyelembe veszik az érintett termelőszövetkezetek természeti és közgazdasági adottságait, munkaerőhelyzetét, szakirányítását, helyenként nemcsak a múlt évi gazdálkodást ellenőrzik, de több évre visszamenően is értékelik a téves tevékenységét, a szanáló bizottságoknak egyebek között joguk van arra is, hogy ha a szakirányítással van a baj, javaslatot tegyenek a vezetőség leváltására, a tapasztalatok szerint ugyanis több közös gazdaságban a vezetők hiányos felkészültségéből, szűklátókörűségéből erednek a bajok, a szanáló bizottságok egész évben figyelemmel kísérik majd az általuk megvizsgált termelőszövetkezetek gazdálkodását, ügyelnek arra, hogy betartsák a szanálási eljárás során előírt rendszabályokat./mti/

14.25/11

- 26 -

Tb 1520

bb. 40. magyar és kanadai vállalat 10 millió dolláros szerződése

t sl/gm/j/ie/11 cz

1970. március 2.

csillag géza, az irodagépipari és finommechanikai vállalat igazgatója hétfőn sajtótájékoztatón jelentette be, hogy vállalatát nevében 10 millió dolláros keretszerződést írt alá a kanadai caristrap céggel, ennek alapján az igv csomagoló- és pántoló-gépeket szállít montreali partnerének, a kanadai cég a különleges műanyagból készülő csomagolópántok előállításához eddig a többi között japánból importált gépeket, a 10 millió dolláros keretszerződés elvileg azt jelenti, hogy 17 éven belül, vagyis a csomagolóanyagok gyártási licencének lejártáig szállítaná az igv az említett gépeket, gyakorlatilag azonban mód van arra, hogy két-három év alatt konkrét szerződésekkel kitöltsék a kontingenst, a keretszerződéssel egyidejűleg az első tétel szállításáról is aláírták a magánjogi szerződést, amely 800 000 dollár értékű gép exportjáról szól, a tárgyalások azonban folytatódna k a keretszerződés további 1 millió dolláros realizálásáról.

a gépek gyártásához szükséges dokumentációkat a kanadai cég adja át az irodagép- és finommechanikai vállalatnak; az 5 mázsányi rajz hétfőn délután érkezett meg budapestre, a rajzok alapján készülő gépeket a magyar vállalat kizárólag a kanadai cégnek szállítja, mivel a korszerű csomagolóanyagok gyártásához szükséges gépek iránt hazánkban és egész sor más európai országban is nagy a kereslet, az igv arra törekszik, hogy ilyen gépeket ne csak a kanadai cég részére, hanem más megrendelők számára is gyártasson, ezért rövidesen megkezdődnek a tárgyalások a két vállalat kooperációjáról, az ennek alapján esetleg budapestben létesítendő közös vállalat kanadai licenc alapján gyártaná a magyar és harmadik piacokra a gépeket.

a kanadai cég egyébként az 1961 budapesti nemzetközi vásáron is bemutatja termékeit./mti/

14.33/11

- 27 -

Tb 1520

bb. 41. megszüntették a dunán az árvízvédelmi készültséget

3 sb/gg/e 1e cz

1970. március 2.

Budapestnél a szombat hajnali tetőzés óta hétfő reggelig 64 centiméterrel apadt a Duna. az áradás hétfőn bajánál tetőzött, 681 centiméteres vízzinttel, s még ezen a napon átlépte a déli országhatárt a Duna ár hulláma. így a folyó felső, magyar szakaszán, Rajka és gönyű között már lényegesen enyhült a veszély, s ennek megfelelően hétfőn megszüntették az elsőfoku árvízvédelmi készültséget. az alpokban, a Duna legfontosabb vízgyűjtő területén a hideg, helyhez kötötte, az utóbbi napokban lehullott csapadékot. az áradás tehát folytatódott, s Budapestnél a következő napokban is általában 20-30 centiméteres vízszintcsökkenésre lehet számítani.

az országot borító hótakaró belvizzel elöntött területek körzetében a legvékonyabb, dél-magyarországon csupán egy-két centiméter vastag és nem összefüggő, „foltos”, a hólepel. a talaj azonban annyira átítatódott vízzel, hogy felmelegedésekor nem nyelheti el a hólevet. ezért a néhánynapos lehülést jól kihasználták a vízügyi igazgatóságok, s fokozottabb szivattyúzással apasztották a belvizcsatornákat, hogy ugyyszólván üres mederrel várják az olvadást. szombattól hétfőig mintegy háromezer holdról sikerült lecsapolni a belvizet. jelenleg még 226 600 holdnyi terület áll víz alatt. a vízügyi igazgatóságok 112 nagyteljesítményű szivattyúteleppel és 162 hordozható szivattyúval másodpercenként 187 köbméter vizet vezetnek le az elöntött területekről.

a meteorológiai jelzések szerint már nem lesz tartós a hideg. a mátra vidékét azonban vastag hótakaró fedi, ezért számítani lehet arra, hogy gyors olvadás és meleg esőzés esetén árvízvédelmi készültséggel kell bírni majd a Zagyva, a Tarna, esetleg a Galga gátjait /mti/

...-

bb. 43. az 1969. évi részesedés felosztásáról

cz/e

1970. március 2.

közöl négyoldalas „utmutatót”, a figyelő március 4-én megjelenő száma. a tájékoztató módszertani utmutatást ad az érvényes szabályozásról, számszerű példákkal mutatja be az 1969-es részesedési alap képzésével és felhasználásával kapcsolatos tennivalókat, a részesedés felosztását bemutató „forgatókönyv”, ismerteti - az érvényes jogszabályok feltüntetésével - a részesedésre jogosultak, az átlagos létszám, az 1969. évi tényleges bérszínvonal meghatározását, a részesedés kiszámítását, elosztását, a nyereségjutalom kiszámítását és végül a részesedés kifizetését. /mti/

14.35/e

- 28 -

Tó 1520

bb 42. új üdülőtelep a holt tiszta partján - megakadályozzák a telekspekulációt

vid/kz/mné/ny -cz

1970. március 2.

a városi tanács határozata értelmében új üdülőtelepet alakítanak ki szolnokon a holt tiszta partján. a tanácsi rendelet szerint 1500 vikjendház építésére alkalmas - 60-120 négyzetöles - elket mérnek ki. a telkek tulajdonosai részére, mivel a termelési lehetőségek kitűnőek, kertszövetkezetet szerveznek. gondoskodás történt még arról is, hogy a telektulajdonosok megismerjék a zöldség-gyümölcs telepítés, termelés legjobb módszereit: e célra a tanács megszervezi a kertművelők akadémiáját. a vikjendházak kialakítására, épület típusaira, továbbá a kertek megtervezésére a végrehajtó bizottság pályázatot hirdetett. március közepén a város központjában megnyílik a városi tanács tájékoztató és szervező irodája, hogy az érdeklődőknek tanácsot adjon, illetve ismertesse velük a tanácsi rendeletet. a telekspekuláció megakadályozására a tanácsi rendelet tételesen előírta a vikjendtelkek eladásának feltételeit is. /mti/

...-

bb 44. megjutalmazták az asszonyok című szovjet folyóirat terjesztőit és szerkesztőségének munkatársait

t fe/lk/ny zs -cz

1970. március 2.

az „asszonyok”, című szovjet folyóirat budapesti szerkesztősége tíz éve működik a magyar fővárosban. az évforduló alkalmából f.j.tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete hétfőn ünnepélyes keretek között adta át az asszonyok moszkvai szerkesztőségének képviselőjében sala sándornak, a lapkiadó vállalat igazgatójának, pető miklósnak, a budapesti szerkesztőség főszerkesztőjének és több munkatársának a jutalmakat, okleveleket.

az ünnepélyes aktusnál jelen volt monori istván, a külügyminisztérium főosztályvezetője és ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára. /mti/

- 29 -

14.50/ny

Tó 1520

bb 45. személyi igazolvány kiosztó ünnepség az erkel színházban

t vt/gk szb zs

1970. március 2.

csaknem kétezer 16-16 éves vi. kerületi középiskolások töltötte meg hétfőn délután az erkel színház széksorait; a fiatalok itt vették át ünnepélyesen első személyi igazolványukat, az ünnepi eseményen ott voltak a kerületi társadalmi és tömegszervezetek vezetői és képviseltette magát a belügyminisztérium is.

bitskey tibornak, a vigszínház művészének szavazata után fenyvesi dezső, a vi. kerületi kisz-bizottság titkára hívta fel a fiatalok figyelmét: tekintsék elsőrendű kötelességüknek a tanulást, új ismeretek elsajátítását, hogy korszerű műveltséggel rendelkező szocialista emberekké váljanak, ezt követően dr. gábor Antal rendőr alezredes, vi. kerületi rendőrkapitány nyújtotta át a személyi igazolványokat az új tulajdonosoknak. /mti/

bb 46. miniszteri rendelet a termelői borkimérési engedélyekről

1 kf/kf szb ie

1970. március 2.

a belkereskedelmi miniszter - az illetékes miniszterekkel és a tot-tal egyetértésben - módosította a termelői borkimérési engedélyekről szóló 1967. évi rendeletet.

az új rendelet lényege, hogy ezentúl nem a termelő, hanem az üzlet helye szerint illetékes járási, városi, kerületi tanácsok hatáskörébe tartozik az engedélyezési joga. ezzel egyszerűsödik, gyorsul az engedélyek kiadása.

a rendelet kimondta, hogy termelői borkimérési engedélyt állami gazdaság, mezőgazdasági és halászati termelőszövetkezet, mezőgazdasági szakszövetkezet kaphat, mezőgazdasági nagyüzem mástól, - egyéni termelőtől, más szövetkezettől - felvásárolt bort is árusíthat saját üzletében, de nem többet, mint saját termelésének mennyisége. ezzel igyekeznek biztosítani, hogy a borkimérési engedélyeket valóban a termelők kapják.

az új rendeletet felhasználták egész sor idejét múlta meghatározás, kifejezés módosítására, korszerűsítésére. az egyszerűbb szövetkezeteket, hegyközségeket, társulásokat egységesen mezőgazdasági szakszövetkezetnek nevezik. /folyt.köv./

15.40/szb

-30-

NA 1532

bb 46. /miniszteri... 1. folyt./-szb

érvényét veszítette néhány korábbi rendelkezés, így például - miután a szövetség érdekvédelmi társadalmi szerv lett - a borkimérési engedélyekhez nem szükséges a szövetség elnökének véleménye.

a rendelet március 1-én lépett hatályba, a termelői borkimérési engedélyek cseréjére nincsen szükség, de az iratokat március 31-ig át kell adni a borkimérés helye szerint illetékes tanácsoknak. /mti/

bb 47. enyhülést hoz az újabb havazás

1 tz/j szb ie

1970. március 2.

a norvég hegyek és grönland között hétfőre virradó éjszaka mintha „meglódult”, volna a légkör. erős légáramlással elindultak az enyhébb levegő egyelőre gyengébb hullámai nyugat-európa és közép-európa északi részei felé - mondotta dr. tardos béla meteorológus. - körülbelül ezzel egyidejűleg a szovjetunió európai területén a déli szél felszakította a hideg levegőt, s az enyhe és a hideg légtömegek keveredése havazásokat idézett elő franciaországtól egészen a volgáig. ez a csapadékos zóna azután nagy sebességgel indult meg felénk, úgy, hogy hétfőn koradéután sopronból és győről meglehetősen gyenge, szombathelyről számottevő havazást jelentettek.

az erős légáramlás folytán várható, hogy keddre virradó éjszaka és kedden már az ország keleti felében is sokhelyütt lesz havazás. egyidejűleg megszűnnek az olyan szélsőségesen alacsony hőmérsékletek, mint amilyen hétfőre virradó éjszaka a borsodnádasdun mért mínusz 15 és a polgáron észlelt mínusz 16 fok volt. kedden napközben a hőmérséklet már többnyire a fagyponthoz közel lesz és a jelek szerint ezzel meg is kezdődik az enyhülés, ami azonban lassú folyamatnak ígérkezik, hiszen a csaknem egész európát borító vastag hótakaró megolvasztásához rengeteg enyhe levegőre lesz szükség.

a meteorológusok keddre nyugat felől havazásokat, havas esőket, hófúvásokat várnak. szerintük az éjszakai lehülés gyengül és a hőmérő higanyszála már nem süllyed mínusz 3-8 foknál mélyebbre, kedden pedig mínusz 1 - plusz 4 fok közé emelkedik.

sok változás a távolabbi erőfejelzés szerint péntekig sem várható. a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek minisz 2-8, a legmagasabb nappali hőmérsékletek pedig mínusz 1 - plusz 4 fok között lesznek, öt millimétert meghaladó csapadék az ország területének 30 százalékán várható. /mti/

15.50/szb

-31-

NA 1610

bb 48. óránként 3 500 csirke

vid-kz/mné szb -cz

1970. március 2.

óránként 3 500 csirke megkopasztására alkalmas új szalagot helyeztek üzembe hétfőn a baromfiipari országos vállalat debreceni telepén. az új szalag munkába állítása lehetőséget ad arra, hogy a telep a múlt évihez viszonyítva 120 vagonnal növelje teljesítményét, s így az idén már több mint 850 vagon csirkét adjon piacra. a hazai piacon megnövekedett a kereslet az úgynevezett előmítótt csirkék iránt, amit a háziasszonyok konyhakészen vásárolhatnak az üzletekben. ebből ez év felében több mint félmillió darabot szállít a debreceni gyár csak a hajdu-bihar megyei étel- és élelmiszer-kereskedelmi vállalatnak. /mti/

--

bb 49. befejeződött az iskolai diák-parlamentek tanácskozási komárom megyében

vid-fm szb - cz

1970. március 2.

a komárom megyei tanintézetekben befejeződött a diákparlamentek tanácskozása. huszonkilenc helyen mintegy 14 000 tanuló vitatta meg, hogyan alakult iskolájukban a demokratizmus és hogyan működik együtt a kisz és az iskola nevelői közössége. megbeszéltek azt is, miként tudná a kisz jobban segíteni az oktatási módszerek további korszerűsítését. a parlament jó alkatom volt arra is, hogy elmondják pályaválasztási problémáikat. többhelyütt kritikával illették a tankönyvellátást. különösen a mezőgazdasági szakközépiskolákban panaszkodtak a fiatalok, mert több tantárgyból nincs megfelelő tankönyvük. interpellációs kérdéseikre az iskolák igazgatói, tanárai, a párt- és szervezetek képviselői válaszoltak. figyelemmel kísérték a tanulók vitáit a városi, járási és a megyei vezetők is.

az iskolai tanácskozásokon a fiatalok megválasztották küldötteiket a harmadik megyei diákparlamentre, amelyet március 13-án tatabányán rendeznek meg. /mti/

--

16.06/szb

-32-

NA 16¹⁵

bb 50. Lengyel hét debrecenben

vid-fm kcs -cz

1970. március 2.

magyar-lengyel barátsági hét kezdődött hétfőn debrecenben. délelőtt a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola debreceni tagozatának épületében dr. Stanisław Sochański, a budapesti lengyel kultúra igazgatója tartott előadást „Liszt Ferenc és a lengyelek, címmel. délután a József Attila művelődési otthonban „A mai Lengyelország, címmel kiállítás nyitottak, amit irodalmi műsor követett.

a lengyel hét alkalmából a csokonai színházban kiállítást rendeznek „a lengyel színház története, címmel és előadásokat tartanak Lengyelországról. /mti/

--

bb 51. „eltűnt, a vár a földalatti barlangvilágból

vid-fm kcs -cz

1970. március 2.

a világhírű aggteleki barlangvidéken befejeződtek barátok a kékszakállu herceg vára című operájának filmfelvételei. a mafilm stábja az aggteleki baradla barlang földalatti világában, valamint a hozzá csatlakozó csehszlovákiai részen lévő domical barlang egyik ágában rendezte be a „kékszakállu, földalatti várkastélyát.

a csehszlovákiai részen lévő barlangüregben a kincstárat, míg a baradlaiban lévő óriási hangversenytérmet úgynevezett „feketeterem, részében a fegyvertárat és a kinczkamrát rendezték be, míg a darab cselekményének megfelelően a csipketermet hatalmas műanyag-viragokkal borították.

k

a filmet Mikó András rendezte, a férfi főszerepet Melis György, illetve Fodor János, Judit szerepét Kasza Katalin játszotta.

a filmfelvételek befejeztével újra visszanyeri eredeti formáját a földalatti cseppkővilág. elszállították a díszleteket, a hatalmas, műanyagból készült láncokat, fegyvereket, kinczeszközöket, s hétfőn megkezdtek a barlangi járatok visszaállítását is. /mti/

--

16.05/kcs

-33-

NA 16²⁰

bb 52. nemzetiségi nyelvoktatás több komárom megyei óvodában
1970. március 2.

vid-fm szb -cz

hétfőn több komárom megyei óvodában megkezdtek a nemzetiségi nyelvoktatást. a szülők kérésére a kesztölczi és a pilis-csévi óvodákban szlovák, a leányváriban pedig német nyelvű oktatás folyik. ezekben a községekben hetenként három alkalommal tartanak olyan foglalkozásokat, ahol a kicsinyekkel megismertetik szüleik, nagyszüleik anyanyelvét. /mti/

bb 53. műszaki jellegű kiállítás-sorozat pécssett
1970. március 2.

vid-fm szb -cz

hétfőtől kezdve tíz műszaki jellegű kiállítás kínálja látni-valóit pécssett, de számuk a következő napokban kétszeresére emelkedik. a pécs-baranyai műszaki propaganda-hónap keretében ismer-tetik a különféle intézmények, vállalatok munkáját, fejlődését. a 12. aköv új székházában például dokumentációs kiállítás mutat-ja be a pécsi helyi közlekedés történetét 1913-tól napjainkig. képek, tárgyi és írásos emlékek adnak számot többek között a villamosvasut megindulásáról, az egykori „maxiszoknyás”, kalauz-nők működéséről, 1960-ban az utolsó pécsi sárgavillamos „teme-téséről”, az autóbusz térhódításáról, amely havonta körülbelül ötmillió utast szállít a mecsekaljai városban. a mecseki ércbá-nyáknál fotótablók népszerűsítik a műszaki fejlesztésben élenjáró dolgozókat. a város több könyvtárában műszaki és barkácskönyvek tárlata, a hírlapolvasóban folyóirat-szemle nyílt.

a műszaki hónap idején bemutatkozik pécssett a mechanikai mérőműszerek gyára, elhozza újdonságait az orion gyár. bemutat-ják a pécsi porcelángyár dolgozóinak alkotásait, a bányász pedig felsorakoztatja a szivárvány minden színében előállított termé-keit. /mti/

bb 56. garai gábor költő
1970. március 2.

t fe/gg szb zs

és dr. kény lászló, a magyar pen főtitkára hétfőn egyhónapos előadói körútra utazott indióba. /mti/

16.15/szb

NA 16¹⁵

-34-

bb 54. a magyar nyelv hete nyiregyházán

vid-fm kcs -cz

1970. március 2.

a tit szabócs-szatnár megyei szervezetének rendezésében a „magyar nyelv hete”, címmel előadássorozat kezdődött hétfőn nyiregyházán. a rendezvény célja; a terület legismer-tebb szaktekintélyeinek közreműködésével segítséget nyújtani az irodalom- és magyarszakos tanároknak, a felsőfokú oktatási intézetek hallgatóinak. az első előadást dr. deme lászló kar-gidátus, a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézeté-nek munkatársa tartotta. /mti/

bb 55. módosították a dunai vasmű kollektív szerződését

vid-kz/mné kcs -cz

1970. március 2.

a dunai vasmű szakszervezeti tanácsának hétfőn megtartott ülésén módosították a vállalati kollektív szerződést. az új rendelkezés szerint a dolgozók munkába lépésekor írásban kell rögzíteni a próbaidő terjedelmét, s a bérbesorolást is iglensesen kell megállapítani. végleges bérbesorolásra csakis aa próbaidő tetelte után kerülhet sor. az eddigiekhez képest szigo-ruan szabályozták a túlóráztatást. eszerint a jövőben csak üzem-zavar vagy exportcélu rendelések sürgős teljesítése érdeké-ben lehet túlórákat elrendelni, de egy-egy dolgozó havi túlóráinak száma még így sem haladhatja meg a 16-ot, illetve ennel többet csak személyesen a vezérigazgató engedélyezhet. módosító határozatot fogadtak el az ülésen arra vonatkozóan is, hogy a nyereségrészesé-dés kifizetését egy éves munkaviszonyhoz kell kötni. részesedést kapnak viszont a vállalatnál foglalkoztatott nyugdíjasok is. a törzsgárda-szabályzat módosítása során újabb - vas-érmes -kategóriát alapítottak. ezt azok kapják, akik 40 évig dol-goznak folyamatosan a vasműnél. a vas jelvényet 3 000 forint pénz-jutalom jár. /mti/

16.20/kcs

NA 16²⁰

-35-

bb 52. nemzetiségi nyelvoktatás több komárom megyei óvodában
1970. március 2.

vid-fm szb -cz

hétfőn több komárom megyei óvodában megkezdték a nemzetiségi nyelvoktatást. a szülők kérésére a kesztölcsi és a piliscsévi óvodákban szlovák, a leányváriban pedig német nyelvű oktatás folyik. ezekben a községekben hetenként három alkalommal tartanak olyan foglalkozásokat, ahol a kicsinyekkel megismertetik szüleik, nagyszüleik anyanyelvét. /mti/

bb 53. műszaki jellegű kiállítás-sorozat pécssett
1970. március 2.

vid-fm szb -cz

hétfőtől kezdve tíz műszaki jellegű kiállítás kínálja látni-
valóit pécssett, de számuk a következő napokban kétszeresére emelkedik. a pécs-baranyai műszaki propaganda-hónap keretében ismer-
tetik a különféle intézmények, vállalatok munkáját, fejlődését.
a 12. aköv új székházában például dokumentációs kiállítás mutat-
ja be a pécsi helyi közlekedés történetét 1913-tól napjainkig.
képek, tárgyi és írásos emlékek adnak számot többek között a
villamosvasut megindulásáról, az egykori „maxiszoknyás”, kálauz-
nők működéséről, 1960-ban az utolsó pécsi sárgavillamos „teme-
téséről”, az autóbusz térhódításáról, amely havonta körülbelül
ötmillió utast szállít a mecsekaljai városban. a mecseki ércbá-
nyáknál fotótablók népszerűsítik a műszaki fejlesztésben élenjáró
dolgozókat. a város több könyvtárában műszaki és barkácskönyvek
tárlata, a hírlapolvasóban folyóirat-szemle nyílt.

a műszaki hónap idején bemutatkozik pécssett a mechanikai
mérőműszerek gyára, elhozza ujdonságait az orion gyár. bemutat-
ják a pécsi porcelángyár dolgozóinak alkotásait, a bőrgyár pedig
felsorakoztatja a szívárvány minden színében előállított termé-
keit. /mti/

bb 56. garai gábor költő

t fe/gg szb zs

1970. március 2.

és dr. kéry lászló, a magyar pen főtitkára hétfőn egyhónapos
előadói körútra utazott indiába. /mti/

16.15/szb

NA 16⁵⁰

-34-

bb 54. a magyar nyelv hete nyiregyházán

vid-fm kcs -cz

1970. március 2.

a tíz szabolcs-szatmár megyei szervezetének rendezésében
a „magyar nyelv hete”, címmel előadássorozat kezdődött
hétfőn nyiregyházán. a rendezvény célja; a terület legismer-
tebb szaktekintélyeinek közreműködésével segítséget nyújtani
az irodalom- és magyarszakos tanároknak, a felsőfokú oktatási
intézetek hallgatóinak, az első előadást dr. deme lászló kar-
dinalus, a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézeté-
nek munkatársa tartotta. /mti/

bb 55. módosították a dunai vasmű kollektív szerződését

vid-kz/mné kcs -cz

1970. március 2.

a dunai vasmű szakszervezeti tanácsának hétfőn megtartott
ülésén módosították a vállalati kollektív szerződést. az új
rendelet szerint a dolgozók munkába lépésekor írásban kell
rögzíteni a próbaidő terjedelmét, s a bérbesorolást is
iglyesen kell megállapítani. végleges bérbesorolásra csakis az
próbaidő letelte után kerülhet sor. az eddigiekhez képest szigo-
ruan szabályozták a túlóráztatást. eszerint a jövőben csak üzem-
zavar vagy exportcélu rendelesek sürgős teljesítése érdeké-
ben lehet túlórákat elrendelni, de egy-egy dolgozó havi túlóráinak
száma még így sem haladhatja meg a 16-ot, illetve ennél többet csak
személyesen a vezérigazgató engedélyezhet. módosító határozatot
fogadták el az ülésen arra vonatkozóan is, hogy a nyereségrészesé-
dés kifizetését egy éves munkaviszonyhoz kell kötni. részesedést
kapnak viszont a vállalatnál foglalkoztatott nyugdíjasok is.
a törzsgárda-szabályzat módosítása során újabb - vas-
érmes - kategóriát alapítottak. ezt azok kapják, akik 40 évig dol-
goznak folyamatosan a vasműnél. a vas jelvényt 3 000 forint pénz-
jutalom jár. /mti/

16.20/kcs

-35-

NA 16⁵⁰

bb 57. magyar felsőoktatási küldöttség utazott kuwaitba és irakba

i fe/gg kcs zs -cz

1970. március 2.

hétfőn háromtagú magyar felsőoktatási küldöttség utazott kuwaitba és irakba. a küldöttség vezetője kahulits lászló a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője. a delegáció megbeszéléseket folytat az egyetemek közötti kapcsolatok fejlesztéséről./mti/

bb 58. nagyszerű vendégművészek az opera márciusi programjában

i ol/tr kcs zs -cz

1970. március 2.

edy amedeo, a legfiatalabb olasz énekes nemzedék kiemelkedő képviselője budapestre érkezett. kedden a bohémélet erkel színházi előadásán énekli minit, pénteken pedig a pillangókisasszony címszerepében lép az operaház közönsége elé.

több más külföldi híresség is vendégszerepel a magyar állami operaház márciusi előadásain. ciro pirota, a palermói operaház tenoristája 8-án a nyugat leánya-nak előadásán ramerrez-ként, 11-én a turandot kalaf-jának szerepében hallhatják a budapestiek. a kaliforniai születésű claudes heater - jelenleg a müncheni és a bécsi staatsoper magánénekes-március 10-én a tannhauser, 13-án pedig a trisztán címszerepét énekli az operaházban.

a tbiliszi operaház egyik vezető művésze, zarab szotkilava március 18-án don josé-tm 21-én pedig turiddut énekli a carmen, illetve a parasztbecsület előadásán. maria luisa nave, a pármái san carlo opera művésze az aida 20.-i előadására érkezik ismét a magyar fővárosba, ahol 1968-ban már szép sikert aratott. újabb fellépése alkalmából amneris szerepében mutatkozik be az erkel színház közönségének. ugyancsak egy budapesti aida előadásán, a világszerte ismert román tenorista, a bukaresti operaház és a milánói scala művésze, aki radamesként mutatkozik be. maria crisan is a bukaresti operaház művésze, aki március 29-én a pillangókisasszony címszerepében lép a budapesti operabarátok elé./mti/

16.30:/kcs v

-36-

NA 16¹⁵

└ március 29-én az erkel színházban vendégszerepel ludovic spiess,

bb 59. jubileumi várskutat épít békéscsaba ifjúsága

vid-fm szb la

1970. március 2.

a békéscsabai városi kórház kisz-szervezetének felhívására városi diszkut építését határozta el a megyeszékhely ifjúsága. a felszabadulás negyedszázados jubileuma alkalmából létesítendő diszkutat tervpályázatára beérkezett jelígis pályaműveket hétfőn értékelte a város vezetőiből, a fiatalok képviselőiből és a szakemberekből álló bíráló bizottság. az érdekes, eredeti elgondolásokat tartalmazó pályázatok közül borbála lászlónak, a városi tanács építési és közlekedési osztálya fiatal mérnökének és kollektívájának a városképbe jól beilleszkedő tervét fogadták el.

a megyeszékhely fiatalságának összefogásával épülő jubileumi várskutat a főútvonalon, a pályaudvarhoz közel helyezik el. tervezését, kivitelezését, a tereprendezést és a parkosítást társadalmi munkában végzik a kisz-alapszervezetek. /mti/

bb 60. garázda felett ítélkezett a békéscsabaibíróság

vid-fm szb la

1970. március 2.

folytatólagosan elkövetett garázdaság vádjával került a békéscsabai városi bíróság elé orosz jános békéscsabai lakos orosz jános több alkalommal - főként ha felöntött a garatra - nemcsak a saját családja, hanem a szomszédok éjszakai nyugalmát is zavarta. több alkalommal megverte feleségét, aki a szomszédoktól kért segítséget. a békéscsabai városi bíróság négy hónapi szabadságvesztésre ítélte. a vádlott enyhítésért fellebbezett. /mti/

16.55/szo

-37-

NA 17¹⁰

bb 61. mozgó villamosra ugrott ~ meghalt

cg/kcs la

1970. március 2.

a B. kerületben, az Üllői-ut 2. szám előtt fábián László 57 éves betanított munkás, budapesti lakos ittás állapotban felugrott a mozgó 42-es villamosra, visszaesett, a kerekek alá került és a helyszínen meghalt./mti/

bb 62. klubkönyvtár kálózón

vid-fm kcs la

1970. március 2.

új létesítménnyel gazdagodott a fejér megyei falusi népművelési hálózat: hétfő átadták rendeltetésének az új kálózi klubkönyvtárat, amelyet a községi tanács, a földművelésszövetkezet és a termelőszövetkezet összefogásával hoztak létre. így a kisz-flatalok is új otthonhoz jutottak; ezentúl ugyanis itt működik majd a kisz-klub is./mti/

bb 63. száz éves a budai hegypálya

1 kf/kf kcs 1e la

1970. március 2.

száz esztendővel ezelőtt, 1870. március 2-án nyitották meg a budai hegypályát, a gőzüzemű felvonót. a főváros nép-szerű síklóját a felszabadulást követő években - a háboruban kapott súlyos sérülések miatt - lebontották.

a közlekedéstörténeti érdekesség jubileuma alkalmából hétfőn kiállítás nyílt a közlekedési muzeumban. a kiállításon fényképeken, rajzokon látható az évszázados, tervrajzokon pedig a néhány év múlva ujjáépülő, villamosított síkló./mti/

bb 64. a téesz-tagoknál is figyelembe veszik a katonai szolgálattartását,

1 jf/gk kcs 1e la

1970. március 2.

a magyar közlőny vasárnapi számában megjelent a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendelete, amely kimondja: a z 1970. január 1-én és azt követően sorkatonai szolgálatot teljesítő személy katonai szolgálattartási idejét téesz-tagsági viszonyban töltött időként kell figyelembe venni, ha leszerelése után mezőgazdasági téeszbe, vagy - a közös munkában való rendszeres részvételre kötött megállapodás mellett - mezőgazdasági szakszövetkezetbe lép be. a katonai szolgálattartási időt a fegyveres erők illetékes szervétől kapott igazolás alapján - a szolgálattartást követő tagsági viszony létesítésénél a téesznek kell a tagnyilvántartóba és a tagkönyvbe bejegyeznie./mti/

bb 65. losonczi pál

tr/kcs zs la

1970. március 2.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte 2. hasszán királyt, a marokkói királyság nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

bb 65/kcs

-38-

bb 66. indira gandhi,

tr/kcs zs la

1970. március 2.

India miniszterelnöke táviratban mondott köszönetet fock jendnek, a minisztertanács elnökének india nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

bb 67. kuwait állam emirje,

tr/kcs zs la

1970. március 2.

szabah al-szalem al-szabah, valamint dzsabir al-ahmed al-dzsabir miniszterelnök táviratban mondott köszönetet losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének és fock jendnek, a kormány elnökének a kuwaiti nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánságaiért. szabah al-ahmed al-dzsabir al-szabah külügyminiszter ugyancsak táviratban fejezte ki köszönetét péter jános külügyminiszter üdvözléséért./mti/

bb 68. üzemi tárlatok nyiregyházán - megnyitották a nyiregyházi művészeti heteket

vid-fm kcs la

1970. március 2.

hétfőn a nyiregyházi krudy mozi előcsarnokában kiállítás nyílt borics pál szobrászművész alkotásaiból, s ezzel megkezdődött a második alkalommal megrendezett nyiregyházi művészeti hetek. az idei program fő célja a dolgozók művészeti izlésének fejlesztése. ezért figyelemreméltó az a kezdeményezés, hogy üzemekben rendeznek kamara-kiállításokat, tekintettel arra, hogy a dolgozók a muzeumokat ritkábban keresik fel, helyben pedig többen tekintik meg a tárlatokat.

a művészeti hetek filmprogramjából kiemelkedik az „Igy jöttem”, című film felújítása, továbbá az elmúlt 25 év legjobb kisfilmjeinek szemléje, az a nyiregyházi származású kósa ferenc új filmjének, az „Itélet”, -nek a bemutatója, s a fiatal rendező találkozása a nézőkkel./mti/

bb 69. öregek napközi otthona komáromban

vid-fm kcs la

1970. március 2.

hétfőn komáromban átadták rendeltetésének az öregek napközi otthonát, amelynek létesítéséhez a kisz-flatalok is jelentős társadalmi munkával járultak hozzá. az otthonban 30 idős ember ellátásáról, szórakoztatásáról gondoskodnak. a most megnyitott otthon a tizedik ilyen intézmény a megyében./mti/

bb 69/kcs

-39-

NA 1852

bb 70. huszezer vendéget vár székesfehérvár az idei alba
regia- napokra

1970. március 2.

v10-7a szb la

május 5-29. között rendezik meg székesfehérvárott a nagy-
magyaros alba regia- napokat, - határozták el az ünnepségsoro-
zat szervezőbizottságának hétfői ülésén.

a tudományos világ élénk érdeklődést tanúsít sajnovics já-
nos, a nagy magyar nyelvész emlékére rendezendő szimpózium
iránt, amelynek rendezésében közreműködik a magyar tudományos
akadémia. a szimpóziumon szovjet, csehszlovák, svéd, norvég,
finn, nszk-beli és amerikai tudósok vesznek részt.

az alba regia jazz-fesztiválra az ország minden részéről
érkezett már jegyigénylés, - ezenkívül az nszk-beli és csehszlo-
váki jazzrajongók is érdeklődtek az esemény iránt. az alba
regia- napok keretében mezőgazdasági vándorgyűlésen találkoznak
majd az ország mezőgazdászai.

a kodály zoltán nyomdokain haladó ének-zenetanítás ered-
ményeit mérhetik le a szakemberek azon a rendezvényen, amelyen
az ország ének-zenei általános iskolásai találkoznak. említés-
re méltó esemény lesz még a katonazenekarok találkozója, a
pannonia-konferencia, s várják a látogatókat a csók istván kép-
tár, illetve az istván király muzeum kiállításai is.

a nemzetközi motocrossverseny és a testvérvárosok sparta-
kiádja is minden bizonnyal sok sportrajongót vonz majd székes-
fehérvárra.

az ünnepekre huszezer vendéget várnak a városba. az el-
szállásolásra jó előre gondoskodik a szervezőbizottság. május-
ra lefoglalták a velence-szállót, külön szárnyat béreltek az
építők üvegpalotájában és szükség esetén szezonkezdés előtt meg-
nyitják az agárdi touring hotelt is.

az ünnepi előkészületekből kiveszi részét a vendéglátóipar
is: magyar nóta-estekkel, társas vacsorákkal, helyi ételkülön-
legességekkel várják az alba regia- napok vendégeit. /mt1/

18.45/szb

NA 1920

.-

-40-

bb 71. barcs sándor szófiába utazott

U 000 25 la

1970. március 2.

barcs sándor, a magyar távirati iroda vezérigazgatója
előző szombathoz, a bolgár távirati iroda vezérigazgatójának
meghívására hétfőn szófiába utazott. bolgáriai látogatása a-
latt megbeszéléseket folytat a két távirati irodát kölcsönösen
érdeklő kérdésekről és a korszerű nemzetközi hírtovábbításról.
/mt1/

bb 72. rekord a könyvpiacón : 960 millió forintért vásároltunk
olvasnivalót 1969-ben

U 11/kf kos zs la

1970. március 2.

minden korábbinál nagyobb forgalmat ért el 1969-ben a ma-
gyar könyvkiadás - terjesztés: 960 millió forint értékben vá-
sárolták új köteteket az olvasók, a most elkészült összesítésnek
az adatát hétfő délután az írószövetségben tartott megbe-
szélésen közölte a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egye-
sültsége. kónódy miklós, a propaganda-osztály vezetője. el-
mondta azt is, hogy az 1970-re várható könyvtermés rangos ré-
szét jelentik a felszabadulás 25. évfordulójára majd mindegyik
kiadónál megjelenő könyvek, visszaemlékezés-kötetek, albumok,
valamint a lenin-centenáriumra készülő /részben már elkészült/
jubileumi kiadványok.

az ünnepi könyvhetet májusban rendezik meg, de a kiadványok
amelyek ehhez az akcióhoz kapcsolódnak, ez idén korábban - némelyik
már az áprilisi évfordulóra - készül. ezek között lesz mocsár
gábor „égő arany”, című kynöve, amellyel megindul az író-
szövetség által kezdeményezett „magyarország felfedezése”, so-
roszat a szociográfiai irodalmi műfajból, gazdag választékot ígérnek
a kiadók /a szépirodalmi, a magvető és az európa/ a költészet
napjára - józsef attila születésének április 11-i évfordulójára.
megjelenik a szép versek 1969 című válogatás, az 1945-1970
közötti időszak reprezentatív versantológiája, jó néhány új kö-
tet a magyar irodalmi reprezentánsaitól, s fiatal poéták is
jelentkeznek első könyvvel. /mt1/

18.55/kcs

I képviselőtábla

.-

-41-

NA 1920

bb 73 időjárásjelentés

tm szb la

1970. március 2

a meteorológiai intézet jelenti március 2-án, hétfőn 19 órakor:

keleten is havazások

várható időjárás kedd estig: erősen felhős idő, sokfelé havazással, havasesővel, esővel, élénk, helyenként erős, délkeleti, déli, elsősorban a dunántúlon nyugati, északnyugati szél. napközben olvadás várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 0 - plusz 5 fok között. /mti/

bb 74 szántó tbor temetése

k ti/tm kcs la

1970. március 2

szerdán 14 óra 30 perckor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

M 2100

v é g e

- 42 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1970. március 3.

bb 1 milyen lesz a budavári sikló és a jánoshegyi kötélpálya?

igj szb 25

1970. március 3.

gordon judit, az mti t munkatársa jelenti:

a főváros új látványosságának ígérkezik a budavári sikló és a jánoshegyi kötélpálya a folyamatban levő beruházásokról az illetékesek elmondták:

- a sikló helyreállításával a főváros egyik kedves színterét kapja vissza, amely ugyanakkor fontos eszköze lesz a vár tömegközlekedésének is a budavári palota rekonstrukciója után ugyanígy a külügyminisztérium, továbbá több múzeum és könyvtár felkötözik a várba, s megéleli a várszínház is. naponta várhatóan körülbelül tízezer utast szállít majd le és fel a sikló. a szakemberek állásfoglalása szerint a siklót modern formában kell helyreállítani, az állomásokat pedig úgy kell megépíteni, hogy beilleszkedjenek a műemléki környezetbe

a villamosmeghajtású sikló völgyállomását a clark ádám téren, hegyállomását pedig a szent györgy téren alakítják ki. a két állomás között háromfülkés kocsik közlekednek majd. a kocsik egyik oldalán önműködő ajtók lesznek, amelyek csak az állomásokon, a megálló után nyílnak ki. a ki- és beszállás után az ajtók automatikusan becsukódnak, majd fényjelzésre a kocsik önműködően elindulnak egy-egy fülkében négy ülő- és tíz állóhelyet alakítanak ki. vagyis egy kocsihoz összesen 42-en utazhatnak majd. a tervek szerint másfél percenként indítják a kocsikat, amelyek óránként kilenc kilométeres sebességgel haladnak majd. az utasok 46 másodperc alatt juthatnak el a völgy-, illetve a hegyállomásra. a több mint 18 millió forintos beruházást előreláthatólag 1973-ban fejezik be.

/folyt.köv. /

Nt

-1-